

10 Μαρτίου, 1992

[ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΤΑΣΙΔΗΣ,

Αιτητής,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΟΥ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 360/87).

5 *Εκτοπισθέντες και Παθόντες — Προσφυγική Ταυτότητα — "Μόνιμη κατοικία" προ και κατά την Τουρκική εισβολή στις κατεχόμενες περιοχές — Η έννοια της "μόνιμης κατοικίας" δεν περιλαμβάνει τη "μόνιμη εγκατάσταση" αλλά σημαίνει τη συνήθη διαμονή χωρίς απαραίτητα τη διαμονή σε ιδιόκτητη κατοικία.*

Με την προσφυγή του αυτή ο αιτητής προσέβαλε την απόφαση των καθ' ων η αίτηση να απορρίψουν αίτημα του για έκδοση προσφυγικής ταυτότητας.

10 Υποβάλλοντας την αίτηση ο αιτητής είχε δηλώσει ως συνήθη τόπο διαμονής του αμέσως πριν και μέχρι την τουρκική εισβολή το χωριό Πέτρα Σολέας ισχυρισμό όμως τον οποίο οι καθ' ων η αίτηση δεν αποδέχτηκαν μετά από έρευνα στην οποία προέβησαν.
15 Κύριος ισχυρισμός του αιτητή ήταν ότι οι καθ' ων η αίτηση δεν προέβησαν στη δέουσα έρευνα και ως εκ τούτου η απόφασή τους ήταν πεπλανημένη. Ισχυρίστηκε δε ότι παρά το γεγονός ότι εργαζόταν στη Λευκωσία δεν είχε ποτέ πρόθεση να εγκατασταθεί στη Λευκωσία ή οπουδήποτε αλλού.

20 Το Ανώτατο Δικαστήριο απορρίπτοντας την προσφυγή αποφάσισε ότι:

25 Είναι νομολογημένο ότι η εξουσία του Διοικητικού Δικαστηρίου περιορίζεται στον έλεγχο της νομιμότητας της

διακριτικής εξουσίας της διοίκησης, και κατά πόσο η επίδικη απόφαση ήταν εύλογα εφικτή σ' αυτήν ενόψει των πραγματικών γεγονότων της υπόθεσης που ήταν ενώπιόν του, δεδομένου ότι δεν υπάρχει οποιαδήποτε πλάνη.

5

Στην προκειμένη περίπτωση έχω καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η επίδικη απόφαση ήταν εύλογα επιτρεπτή, λήφθηκε από την Υπηρεσία Εγγραφής κατόπιν διεξαγωγής από αυτήν της δέουσας έρευνας και με βάση τις δηλώσεις του αιτητή προς αυτή

10

Ο όρος "μόνιμος κατοικία" που απαντάται στο Σχέδιο Βοήθειας Εκτοπισθέντων και Παθόντων δεν περιλαμβάνει τον όρο "μόνιμη εγκατάσταση" αλλά σημαίνει τη συνήθη διαμονή ενός ατόμου χωρίς απαραίτητα να διαμένει σε ιδιόκτητη κατοικία.

15

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.

Αναφερόμενες υποθέσεις:

Χατζηπαναγή ν. Δημοκρατίας & Άλλου (1989) 3(Γ) Α.Α.Δ. 1079.

20

Προσφυγή.

Προσφυγή εναντίον της απόφασης των καθ' ων η αίτηση να απορρίψουν την αίτηση του αιτητή για έκδοση προσφυγικής ταυτότητας.

25

Χρ. Βασιλειάδης, για τον αιτητή.

Χ. Κυριακίδης, Ανώτερος Δικηγόρος της Δημοκρατίας και Γ. Παπαϊωάννου, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους καθ' ων η αίτηση.

30

Cur. adv. vult.

35

Ο Δικαστής κ. Δημητριάδης ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση.

ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ, Δ.: Με την προσφυγή αυτή ο αιτητής προσβάλλει την απόφαση των καθ' ων η αίτηση, ημερομηνίας 14/3/1987, να απορρίψει αίτηση του για έκδοση προσφυγικής ταυτότητας.

40

5 Στις 30.11.1985 ο αιτητής υπέβαλε αίτηση για έκδοση προσφυγικής ταυτότητας και δήλωσε ως τόπο συνήθους διαμονής του αμέσως πριν και μέχρι την τουρκική εισβολή το χωριό Πέτρα Σολέας, δηλώνοντας ταυτόχρονα ότι για την ίδια περίοδο διέμενε προσωρινά στη Λευκωσία όπου υπηρετούσε σαν καθηγητής.

10 Σε συμπληρωματική του επιστολή προς την Υπηρεσία Εγγραφής, ημερομηνίας 26/2/1986, αναφέρει τα ακόλουθα:-

15 "Περιγραμματακά σας αναφέρω πιο κάτω τις διακινήσεις μου κατά την περίοδο από το 1970 μέχρι το 1974. Το 1970 ήμουν φοιτητής στην Μόσχα και αρραβωνιασμένος με την δίδα Αυγή Λυμπουρή από το Στόβολο (οδός Μπουμπουλίνας 13). Το καλοκαίρι του 1970 ήλθα στην Κύπρο κι' έμενα μερικώς στο σπίτι της αρραβωνιαστικιάς μου και μερικώς με την μητέρα μου στο χωριό Πέτρα Σολέας. Ακολούθως επέστρεψα στην 20 Μόσχα για συνέχιση των σπουδών μου και το 1971 αφού πήρα το δίπλωμα μου επέστρεψα στην Κύπρο ενώ η αρραβωνιαστικιά μου συνέχισε τις σπουδές της. Το Σεπτέμβριο του 1971 διορίστηκα καθηγητής στην 25 Τεχνική Σχολή Πάφου κι' έτσι νοίκιασα δωμάτιο στην οδό Παλλάδος Νο.5 (έναντι του οικήματος της ΠΕΟ). Συνήθως τα Σαββατοκυριακά επισκεπτόμουνα την μητέρα μου στο χωριό Πέτρα. Στην Πάφο παρέμεινα μέχρι το Σεπτέμβριο του 1973 όπου εν τω μεταξύ είχα διαζευχθεί με την Αυγή Λυμπουρή. Εν τω μεταξύ το 30 Σεπτέμβριο του 1973 πήρα μετάθεση από την Τεχνική Σχολή Πάφου στην Α' Τεχνική Σχολή Λευκωσίας όπου νοίκιασα διαμέρισμα στην οδό Αλκιστίδος Νο.2. Κατά τη διάρκεια δε των διακοπών των Χριστουγέννων, του Πάσχα και του καλοκαιριού του 1974 επισκεπτόμουνα το χωριό Πέτρα για να βοηθήσω την μητέρα μου στις 35 γεωργικές ασχολίες της".

40 Μετά την εισβολή τόσο η μητέρα του όσο και η παντρεμένη αδελφή του κατέφυγαν στο διαμέρισμα που ο αιτητής είχε νοικιασμένο στη Λευκωσία.

Από έρευνα που έγινε από την Υπηρεσία Εγγραφής

στον προσωπικό του φάκελο στο Υπουργείο Παιδείας προέκυψαν τα ακόλουθα.

Όταν υπέβαλε αίτηση για διορισμό στις 6/7/1971 δήλωσε ως μόνιμη διεύθυνση του την Μπουμπουλίνας 13 στο Στρόβολο, και την Αυγή Λυμπουρή τη δήλωσε ως σύζυγο του και ως επάγγελμα της φοιτήτρια. Στις 28/9/1971 διορίστηκε στην Τεχνική Σχολή Πάφου. Στις 6/2/1973 υπέβαλε αίτηση για μετάθεση για τη Λευκωσία λόγω του ότι όπως δήλωσε κατάγεται από τη Λευκωσία και ότι η σύζυγος του εργάζεται στη Λευκωσία. Δήλωσε επίσης ως διεύθυνση μόνιμης κατοικίας την Μπουμπουλίνας 13, Στρόβολος. Στις 3/10/1973 διορίστηκε στην Τεχνική Σχολή Λευκωσίας.

Επίσης ο αιτητής κατά την περίοδο 1972/1973 είναι καταχωρημένος στους εκλογικούς κατάλογους Στρόβολου με διεύθυνση την Μπουμπουλίνας 13, Στρόβολος.

Ερωτήθηκαν επίσης διάφορα πρόσωπα, εκτοπισθέντες από την Πέτρα οι οποίοι ανέφεραν ότι ο αιτητής συνήθως πήγαινε στην Πέτρα, Σαββατοκυρίακα και αργίες.

Το θέμα του αιτητή μελετήθηκε από την Επιτροπή Εξετάσεως Προσφυγικής Ιδιότητας Αιτητών Ειδικών Περιπτώσεων η οποία αποφάσισε να απορρίψει την αίτηση του γιατί

"Ο αιτητής είναι εκπαιδευτικός και κατάγεται από την Πέτρα. Κατά τη σχολική χρονιά 73/74 ήταν διορισμένος στην Τεχνική Σχολή Λευκωσίας και διέμενε σε ενοικιαζόμενο διαμέρισμα στη Λευκωσία. Ο αιτητής επισκεπτόταν το χωριό του τα Σαββατοκυρίακα, τις αργίες και τις διακοπές."

Η Υπηρεσία Εγγραφής με επιστολή της ημερομηνίας 14/3/1987 πληροφόρησε τον αιτητή την απόφαση της να απορρίψει την αίτηση του γιατί η συνήθης διαμονή του πριν την τουρκική εισβολή δεν ήταν οποιαδήποτε τουρκοκρατούμενη περιοχή.

Εναντίον της απόφασης αυτής ο αιτητής καταχώρησε

την παρούσα προσφυγή.

5 Είμαι ο ισχυρισμός του αιτητή ότι η επίδικη απόφαση λήφθηκε χωρίς τη δέουσα έρευνα και είναι πεπλανημένη. Είναι δε η θέση του ότι η μόνιμη κατοικία του κατά τον ουσιώδη χρόνο ήταν στην Πέτρα και όχι στους τόπους όπου εργαζόταν γιατί δεν είχε καμιά πρόθεση να εγκατασταθεί μόνιμα στη Λευκωσία ή οπουδήποτε αλλού. Προσκόμισε προς τούτο μαρτυρία τόσο προφορική όσο 10 και υπό μορφή ένορκων δηλώσεων από κάτοικους την Πέτρας ότι προ της εισβολής ο αιτητής ήταν κάτοικος Πέτρας.

15 Είμαι γενικά ο ισχυρισμός του ότι η διαμονή του σε τόπους εκτός της Πέτρας ήταν λόγω του ότι υπηρετούσε σε διάφορα σχολεία και δεν είναι στοιχείο που καθορίζει τη μόνιμη του κατοικία.

20 Στην ένορκη δήλωση του ημερομηνίας 17/12/1990 ο αιτητής αναφέρει μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:-

"3. Εν συντομία αναφέρω ότι πάντοτε είχα ως μόνιμη διαμονή μου τη Πέτρα.

25 4. Όταν ο λόγος που με κρατούσε μακριά από την Πέτρα, δηλαδή η εργασία μου ως καθηγητής στον τόπο εργασίας, επέστρεφα στην Πέτρα και η όλη συμπεριφορά μου και ενέργειες μου ήσαν αυτές που ο μόνιμος κάτοικος του χωριού Πέτρας εξεδήλωνε. 30 Εργαζόμουν στα χωράφια μας, ζούσα στο πατρικό μου σπίτι, συμμετείχα στην όλη ζωή του χωριού μου και σ' όλες τις εκδηλώσεις της κοινωνίας της κοινότητας μου.

35 5. Σ' όλη την προ της εισβολής περίοδο, δεν είχα ενεργήσει κατά τρόπο που να εκδήλωνα πρόθεση μου ν' αλλάξω την κατοικία μου η οποία πάντοτε ήταν η Πέτρα Σολέας."

40 Κατά τη αντεξέταση του στο Δικαστήριο από το δικηγόρο των καθ' ων η αίτηση αναφέρει τα ακόλουθα σε σχέση με το πού ήταν μόνιμος κάτοικος το 1973.

"... Όταν επέστρεψα από το Πανεπιστήμιο, εφόσον η γυναίκα μου έμενε στο Στρόβολο, έμενα κι εγώ στο Στρόβολο αλλά την περιουσία μου την είχα στην Πέτρα, το πατρικό μου σπίτι, τα χωράφια μου όλα ήταν στην Πέτρα. Παντρεύτηκα το 1971 και χώρισα το 1973." 5

Επίσης:-

"Α. Οπωσδήποτε όταν παντρευτείς, όσοι 10 παντρευτούν πάνε στο σπίτι της γυναίκας τους. Αφ' ης στιγμής χωρίζεις, επανέρχεσαι στη γενέτειρα σου. Είναι γεγονός ότι - ιδίως στους τόπους του δικούς μας - 15 είθισται ο άνδρας να πηγαίνει στο σπίτι της γυναίκας του και αφ' ης στιγμής εχώρισα, εθεώρησα ότι η γενέτειρα μου είναι εκεί που γεννήθηκα, ανατράφηκα και βρίσκεται το πατρικό μου σπίτι.

Ε. Αν η εισβολή γινόταν το 1973, θα υποβάλλατε 20 αυτήν την προσφυγή;

Α. Ίσως όχι, λέγω ίσως να μην υπέβαλλα την 25 προσφυγή διότι θα εθεωρούσα ως μόνιμη κατοικία μου τη Λευκωσία. ..."

Εν πρώτοις θα ήθελα να παρατηρήσω ότι οι διάφορες 30 πιο πάνω δηλώσεις του αιτητή σχετικά με τους λόγους παραμονής του ή διατήρησης οποιασδήποτε κατοικίας εκτός της Πέτρας παρουσιάζουν αντιφάσεις.

Είναι νομολογημένο ότι η εξουσία του Διοικητικού 35 Δικαστηρίου περιορίζεται στον έλεγχο της νομιμότητας της διακριτικής εξουσίας της διοίκησης, και κατά πόσο η επίδικη απόφαση ήταν εύλογα επικινή σ' αυτή ενόψει των πραγματικών γεγονότων της υπόθεσης που ήταν ενώπιον του, δεδομένου ότι δεν υπάρχει οποιαδήποτε πλάνη.

Στην προκειμένη περίπτωση έχω καταλήξει στο 40 συμπέρασμα ότι η επίδικη απόφαση ήταν εύλογα επιτρεπτή, λήφθηκε από την Υπηρεσία Εγγραφής κατόπιν διεξαγωγής από αυτήν της δέουσας έρευνας και με βάση τις δηλώσεις του αιτητή προς αυτή.

5 Στην επιστολή του ημερομηνίας 26/2/1986, πιο πάνω προς την Υπηρεσία Εγγραφής, για την περίοδο 1971-1973 που ήταν διορισμένος στην Πάφο, δεν αναφέρεται στην ύπαρξη συζύγου που κατοικούσε και εργαζόταν στη
10 Λευκωσία αλλά αρραβωνιαστικιάς που σπούδαζε και αναφέρει ότι "συνήθως" τα Σαββατοκυριακά επισκεπτόταν την Πέτρα, για δε την περίοδο από το Σεπτέμβριο του 1973 μέχρι την τουρκική εισβολή πού ήταν διορισμένος στη Λευκωσία ότι επισκεπτόταν την Πέτρα
15 κατά τη διάρκεια των διακοπών με σκοπό, όπως ο ίδιος δήλωσε "για να βοηθήσω τη μητέρα μου στις γεωργικές ασχολίες της".

15 Όμως, άσχετα με το λόγο που ο αιτητής κατοικούσε εκτός Πέτρας, από τους διάφορους λόγους που προβάλλει ήταν εύλογα επιτρεπτό στην Υπηρεσία Εγγραφής να αποφασίσει ότι η "μόνιμη του κατοικία" ήταν κατά τον ουσιαστικό χρόνο εκτός Πέτρας, και κατά συνέπεια, να απορρίψει το αίτημα του για προσφυγική ταυτότητα, το
20 οποίο προέβαλε για πρώτη φορά το 1985. Από όλα τα πιο πάνω γεγονότα δεν προκύπτει ότι ο αιτητής είχε τη μόνιμη του κατοικία στο χωριό Πέτρα έστω και αν ο ίδιος όπως ισχυρίζεται θεωρούσε την παραμονή του στην Πάφο και Λευκωσία ως προσωρινή, γιατί ο όρος "μόνιμος κατοικία"
25 που απαντάται στο Σχέδιο Βοήθειας Εκτοπισθέντων και Παθόντων δεν περιλαμβάνει τον όρο "μόνιμη εγκατάσταση" αλλά σημαίνει τη συνήθη διαμονή ενός άτομου χωρίς απαραίτητα να διαμένει σε ιδιόκτητη κατοικία. Αναφορά μπορεί να γίνει στην Υπόθεση Αριθ.
30 151/88, Σ. Χατζήπαναγης ν. Δημοκρατίας, απόφαση ημερομηνίας 13/5/1989, στην οποία αναφέρονται και τα ακόλουθα σχετικά.

35 "Δημόσιοι υπάλληλοι και αστυνομικοί οι οποίοι κατοικούσαν στην έδρα τους είχαν μόνιμη κατοικία τον τόπο της έδρας τους, γιατί δεν είναι αναγκαίο η κατοικία να έχει το στοιχείο της επιλογής με ελεύθερη βούληση ή το χαρακτηριστικό στοιχείο της κατοικίας με την έννοια του "domicile".
40

Από τους διάφορους ισχυρισμούς του αιτητή δεν συνάγεται το συμπέρασμα ότι είχε τη μόνιμη του κατοικία στην Πέτρα. Το γεγονός δε ότι επισκεπτόταν τη μητέρα

του εκεί κατά καιρούς δεν προσδίδει στην παραμονή του εκεί την απαραίτητη μονιμότητα.

Για τους πιο πάνω λόγους καταλήγω στο συμπέρασμα ότι η επίδικη απόφαση ήταν εύλογα επιτρεπτή στους καθ' 5
ων η αίτηση και επομένως ότι η προσφυγή πρέπει ν' απορριφθεί.

Η προσφυγή αποτυγχάνει και απορρίπτεται. 10

Ενόψει της φύσης της υπόθεσης κρίνω ότι δεν πρέπει να κάμω καμιά διαταγή για έξοδα.

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.